

Kunnan konserniohje (mallipohja)

1. Johdanto

Tämä konserniohje on kunnanvaltuuston hyväksymä asiakirja, joka ohjaa kunnan omistajaohjausta, tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen hallintoa sekä kuntakonsernin johtamista. Konserniohje täydentää kuntalain säännöksiä ja kunnan hallintosääntöä.

Ohje koskee:

- kunnan kokonaan omistamia tytäryhtiöitä
- kuntayhtymiä ja säätiöitä, joissa kunnalla on määräysvalta
- osakkuusyhteisöjä, joissa kunnalla on merkittävä omistusosuus tai vaikutusvalta.

2. Omistajapolitiikan periaatteet

- Kunnan omistusten tarkoitus on tukea kuntastrategian toteuttamista.
- Omistuksia hallinnoidaan taloudellisesti, vastuullisesti ja avoimesti.
- Konsernin tavoitteena on turvata kuntalaisten hyvinvointi, palvelut ja elinvoima.

3. Omistajaohjauksen vastuut

- Kunnanvaltuusto päättää omistajapolitiikan linjoista ja konserniohjeesta.
- Kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen käytännön toteutuksesta.
- Konsernijohto (kunnanjohtaja/talousjohtaja tai muu määriteltä taho) vastaa ohjauksen seurannasta ja yhteydenpidosta tytäryhtiöihin.
- Tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat yhtiön hallinnosta, strategiasta ja tuloksellisuudesta.

4. Hallitusten nimittäminen ja kokoonpano

4.1 Nimittämismenettely

- Hallituksen jäsenet valitsee yhtiökokous.
- Ehdotukset valmistellaan kunnanhallituksen nimeämässä valmisteluelimessä (esim. nimitystoimikunta).
- Nimityksissä otetaan huomioon konsernin kokonaisuus ja tarvittava osaaminen.

4.2 Hallituksen kokoonpano

- Hallituksen jäsenmäärä on riittävä (tyypillisesti 3–7 jäsentä).
- Hallitukseen nimetään henkilöitä, joilla on monipuolista osaamista mm. taloudesta, liiketoiminnasta, toimialaosaamisesta, juridiikasta sekä kunnallishallinnosta.
- Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden osuus ei saa vaarantaa hallituksen riippumattomuutta.

- Pyritään sukupuolten väliseen tasapainoon ja eri näkökulmien huomioimiseen.
- Toimitusjohtaja tai muu operatiivinen johto ei voi olla hallituksen jäsen.

4.3 Pätevyysvaatimukset

Hallituksen jäseneltä edellytetään:

- kokemusta ja osaamista yhtiön toimialaan, talouden seurantaan tai hallintoon liittyen
- kykyä arvioida ja ohjata yhtiön strategiaa, riskejä ja taloutta
- riippumattomuutta yhtiön johdosta ja sidonnaisuuksista
- sitoutumista konserniohjeeseen ja hyvään hallintotapaan
- valmiutta osallistua koulutuksiin ja kehittää osaamistaan.

5. Hallituksen tehtävät

- Hyväksyä yhtiön strategia ja seurata sen toteutumista.
- Varmistaa talouden, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuus.
- Nimittää ja arvioida toimitusjohtajaa.
- Raportoida kunnalle ja konsernijohtolle asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.
- Huolehtia yhtiön hyvästä hallintotavasta ja vastuullisuudesta.

6. Raportointi ja seuranta

- Tytäryhtiöt toimittavat kunnalle vähintään kerran vuodessa raportin toiminnasta, taloudesta ja tavoitteiden toteutumisesta.
- Kunnanhallitus arvioi konsernin kokonaistilannetta säännöllisesti.
- Kunnan tilinpäätöksen yhteydessä laaditaan konsernitilinpäätös.

7. Hyvä hallintotapa ja vastuullisuus

- Koko konsernissa noudatetaan hyvän hallinnon, avoimuuden ja vastuullisuuden periaatteita.
- Tytäryhtiöt huomioivat kunnalle tärkeät arvot: kestävä kehitys, ympäristövastuu ja yhteiskuntavastuu.
- Yhtiöiden toiminnassa otetaan huomioon julkisuuslain periaatteet soveltuvin osin.

8. Konserniohjeen hyväksyminen ja voimaantulo

Tämä konserniohje on hyväksytty kunnanvaltuustossa [päivämäärä] ja se tulee voimaan [päivämäärä].